

които наредъ съ чувствата на равноправност и законност отричатъ рабскитѣ наклонности на малодушие прѣдъ силния, на сервилностъ прѣдъ властния, а напротивъ култивиратъ характера и волята, които правятъ гражданитѣ твърди, за да посрѣщнатъ съ достоинство и мъжество домогванията срѣщу личнитѣ, обществени и политически тѣхни права, обединяватъ ги и организиратъ въ несъкрушима народна сила. И само когато съзнанието въ правата и готовността за тѣхната отбрана напълно заседнатъ въ ума и сърдцата, — само тогава писаната конституция е гарантирана и демокрацията е нѣщо реално. Като въ своята обществена дѣйностъ народниятъ учителъ учи населението на неговитѣ права, като му вселява обичъ къмъ свободата, като възпитава у него съзнанието, характера и волята, той „политика“ не върши, — не! Защото това не е политика, а е моралъ, на какъвто се възпитаватъ поколѣнията още въ училището; защото „безъ гражданско и политическо възпитание“, казалъ е учителътъ на учителпѣ — великиятъ педагогъ Песталоци — „суверенниятъ народъ е дѣте, което си играе съ огъня и което рискува всѣка минута да запали къщата“; защото, най-послѣ, „касае ли се за народната независимостъ и свобода, — учителътъ е въ първитѣ редове“ (Дистервегъ). Прочее, народниятъ учителъ — учителъ на всичко невѣжествено около него, като дѣецъ при пълно съзнание на своята задача, която е задачата на народното образование, като служителъ на просвѣтата, сѣятелъ на истината и морала, е въ сж-